محله علمی پژو، شی «الکترومغناطیس کاربردی »

سال چهارم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۵؛ ص ۶۴– ۵۷

بهبود ساختار تقويتكننده رامان كريستال فوتوني هايبريد به كمك مواد اپتوفلوييدي

امیرہ سیدفرجی'، وحید احمدی'*

۱– استادیار، دانشگاه الزهرا (س) ۲– استاد، دانشگاه تربیت مدرس (دریافت: ۹۶/۰۵/۲۳، پذیرش: ۹۷/۰۲/۱۷)

چکیده: در این مقاله، با استفاده از موجبر کریستال فوتونی هایبرید، ساختاری برای تقویت کنندهٔ رامان پیشنهاد میشود که در آن به کمک ایجاد نانو حفرههای پرشده با مواد اپتوفلوییدی در مسیر پمپ و سیگنال، سرعت گروه پمپ و سیگنال کاهش یافته و در نتیجه بهره و عرض باند تقویت رامان افزایش مییابد. در این ساختار، پارامترهای هندسی برای دستیابی به بهره و عرض باند تقویت بزرگتر، بهبود مییابند. معادلات ماکسول به روش FDTD و با درنظر گرفتن اثرات غیرخطی جذب دو فوتونی، جذب حامل آزاد، اثر کر و مدلاسیون فاز خودی در موجبر کریستال فوتونی هایبرید حل میشوند. سپس با تزریق همزمان ۳ پمپ با طول موج و توان مناسب به ساختار تقویت کنندهٔ رامان با طول ۲۵۰ بهره رامان طاق که می در می اند تقویت ۲۰۰۲ مال میشود.

کلید واژهها: کریستال فوتونی هایبرید، مواد اپتوفلوییدی، تقویت کننده رامان، معادلات ماکسول

۱– مقدمه

در سالهای اخیار استفاده از سایلیکون (Si) باری ساخت مدولاتورهای سریع، آشکارسازهای نوری، تقویت کنندهها و منابع نوری بسیار مورد توجه بوده است. فوتونیک مبتنی بار سایلیکون در بسیاری از زمینهها همچاون کاربردهای پزشکی، نظامی، مخابرات نوری به کار گرفته میشود. پراکندگی رامان واداشته ا یک روش موفق برای تقویت و تولید نور در سایلیکون محسوب میشود [۱].

در پراکندگی خود به خودی رامان^۲، تغییرات دمایی شبکه در فرکانس ۵٫۵، کـه در سیلیکون حـدود ۱۵/۶ THz است، یـک مدلاسیون سینوسی را در پذیرفتاری نـوری^۲ ایجاد میکنـد. برخورد نوسانات میدان پمپ ورودی با فرکانس ۱٫۵، با نوسانات پذیرفتاری نـوری با فرکانس ۵٫۵، قطبشهایی را در فرکانس حاصل جمع (۵٫۵+۱٫۵) و فرکانس تفاضل (۵٫۵-۱٫۵) ایجاد میکند. تابشهای حاصل از ایـن دو مؤلفهٔ قطبش، به ترتیب امواج آنتیاستوکس و استوکس گفته میشوند. این مفهوم برای توصیف پراکندگی رامان واداشته گسترش مییابـد. انتشار همزمان دو میـدان پمپ و استوکس با اخـتلاف فرکانسی برابـر فرکانس نوسانات اتمی در محیط رامان، میتواند نوسانات اتمی را به شکل

برانگیخته ایجاد کنند که موجب افزایش دامنهٔ میـدان اسـتوکس میشود [۲].

از سوی دیگر، در رژیم نور کند که نور با سرعت کم از میان ماده عبور میکند، افزایش زمان اندرکنش نور و ماده سبب شدت یافتن اثرات غیرخطی میشود. کاهش سرعت نور، توان پمپ ورودی و یا طول فیزیکی مورد نیاز برای ظهور اثرات غیرخطی را کاهش میدهد. بنابراین، نور کند برای کاهش ابعاد ادوات نوری و یا افزایش شدت اثرات غیر خطی به کار گرفته میشود [۴–۳].

در سالهای اخیر، بهرهٔ رامان در موجبرهای سیلیکونی به-صورت گستردهای مورد مطالعه قرار گرفته است [۲–۵]. نانو موجبرهای سیلیکونی [۸]، موجبرهای SiGe [۹]، موجبرهای کریستال فوتونی [۱۳–۱۰] و کریستال فوتونی هایبرید [۱۴] و موجبرها پنجرهای نور کند^۴ [۱۵] برای بهبود کارآیی تقویت-کنندههای رامان به کار گرفته شدهاند. به کمک روشهای تحلیلی و شبه تحلیلی، قوانینی برای طراحی تقویتکنندههای رامان تدوین شده است [۱۶] و برای داشتن بهره رامان بزرگتر و افزایش کارآیی تقویتکنندههای رامان، پارامترهای هندسی موجبرها بهینه شدهاند [۱۷].

موجبرهای کریستال فوتونی، دارای ضریب تحدید نوری بالا و

^{*} نويسنده پاسخگو: sfaraji@alzahra.ac.ir

¹⁻ Stimulated Raman Scattering

²⁻ Spontaneous Scattering

³⁻ Optical Susceptibility

⁴⁻ Slow-Light Grating Waveguides

سرعت گروه پایین هستند که این ویژگیها از بازتابشهای براگ^۱ ناشی میشوند. ضریب تحدید نوری بالا مانع هدر رفت توان پمپ میشود. سرعت گروه پایین سبب میشود که زمان اندرکنش نور و ماده افزایش یابد و این دو سبب شدت یافتن اثرات غیرخطی از جمله رامان در ماده میشوند و با توان ورودی پمپ کوچکتر، بهرهٔ رامان بزرگتر حاصل میشود. نتایج حاصل از روابط تحلیلی نشان میدهد که کاهش سرعت گروه در موجبر کریستال فوتونی، بهره رامان بزرگتری را نتیجه میدهد [۱۸].

اما در ساختار کریستال فوتونی با عبور پالس از داخل موجبر، پدیدهٔ پاشندگی^۲ سبب تغییر شکل پالس و کاهش نرخ بیت^۳ میشود. ساختار کریستال فوتونی هایبرید علاوه بر داشتن مزایای کریستال فوتونی، پاشندگی کمتر و نرخ بیت بالاتری را داراست [۱۴].

از سوی دیگر، عرض باند تقویت کننده های رامان سیلیکونی، توسط عرض باند رامان سیلیکون به حدود nn محدود می شود که خود موجب محدود شدن کاربردهای این تقویت کننده می شود [۱۹]. برای حل این مشکل می توان از اثر غیر خطی مدولاسیون فاز خودی[†] (SPM) استفاده کرد. این اثر، عرض باند سیگنال ورودی را که دارای طیف اولیه باریکی است افزایش می دهد [۱۹]. به این ترتیب عرض باند پمپ می تواند افزایش یابد و موجب گسترش عرض باند تقویت کننده رامان شود.

در این مقاله، با ایجاد نانو حفرههای پر شده توسط مواد اپتوفلوییدی [۲۲-۲۰] در مسیر پمپ و سیگنال در ساختار کریستال فوتونی هایبرید و انتخاب مقادیر مناسب برای شعاع نانو حفرههای پر شده با مواد اپتوفلوییدی، فاصله آنها از یکدیگر و ضریب شکست مواد اپتوفلوییدی، سرعت گروه را باز هم کاهش میدهیم و زمان اندرکنش پمپ و سیگنال را افزایش میدهیم، تا بهرهٔ رامان بزرگتری حاصل شود. از سوی دیگر با استفاده از پمپ پالسی، اثر غیر خطی SPM را در موجبر فعال میکنیم تا عرض باند تقویت رامان افزایش یابد. سپس در ادامه با تزریق همزمان به میزان قابل توجهی افزایش میدهیم. به این ترتیب بهکمک ساختاری با ابعاد بسیار کوچک و پمپ با توان کم، تقویتکنندهٔ رامان با بهره و عرض باند تقویت بزرگ خواهیم داشت.

ساختار این مقاله به صورت زیر است. در فصل ۲، با استفاده از معادلات ماکسول، تقویت رامان در موجبر کریستال فوتونی هایبرید و با در نظر گرفتن اثرات غیرخطی جذب دو فوتونی^۵(TPA)، جذب حامل آزاد^۶ (FCA)، اثر کر و اثر SPM مدلسازی میشود. در فصل ۳، نتایج شبیه سازی تقویت رامان در موجبر کریستال فوتونی هایبرید مورد بحث و بررسی قرار میگیرد و فصل ۴ به جمعبندی نتایج ارائه شده در مقاله اختصاص دارد.

۲– تئوری مدلسازی

از آنجا که جذب دو فوتونی، اثر غیرخطی کر و هر اثر غیرخطی دیگر که ضریب شکست را تغییر می دهد، وابسته به شدت نور عبوری است، ضریب شکست موجبر وابسته به توان نور عبوری است [۲۳]. زمانی که یک پالس نوری قوی از داخل محیط عبور می کند، در نتیجهٔ اثرات غیرخطی، شیفت فازی به اندازه $\Delta \phi$ ایجاد می شود. در شرایط پمپ پیوسته، شدت و تغییرات فاز نسبت به زمان ثابت فرض می شوند. اما در صورتی که پمپ به شکل پالس های کوتاه دارای شدت بالا باشد، شدت به سرعت با زمان تغییر می کند که خود سبب تغییرات سریع فاز می شود. مشتق زمانی تغییرات فاز چرپ فرکانسی $\Delta \alpha$ را سبب می شود [۳7].

$$\Delta \omega(x, y, t) = -\frac{d(\Delta \varphi(x, y, t))}{dt} \tag{1}$$

که در آن، ϕ از رابطه (۲) حاصل می شود [۲1].

$$\Delta \varphi(x, y, t) = \frac{2\pi L_{\text{int}}}{\lambda_P} (\Delta n_{kerr}(x, y, t) + \Delta n_{FC}(x, y, t))$$
(Y)

L_{int} طول اندرکنش نور و محیط، Δn_{ker} تغییرات ضریب شکست ناشی از اثر کِر، Δn_{FC} تغییرات ضریب شکست ناشی از حامل آزاد و *A*_P طول موج مرکزی پمپ پالسی در طول موجبر است.

علاوه بر تغییرات مثبت و منفی ۵۵ که در اثر لبههای پایین رونده و بالا رونده ۵۵ ایجاد می شود، طول موج مرکزی دارای شیفت آبی خواهد بود. زیرا با عبور پالس از هر نقطه، چگالی حامل افزایش یافته و ضریب شکست بالا می رود. طول موج مرکزی در هر نقطه از رابطه (۳) حاصل می شود [۲۳].

¹⁻ Bragg Reflections

²⁻ Dispersion

³⁻ Bit Rate

⁴⁻ Self-Phase Modulation

⁵⁻ Two Photon Absorption

⁶⁻ Free Carrier Absorption

$$\lambda_P(x, y, t) = \frac{\lambda_0}{1 - (L_{\text{int}}/c) \cdot (d\Delta n(x, y, t)/dt)} \tag{7}$$

که در آن، ۵٫ طول موج اولیـه پمـپ ورودی، Δn حاصـل جمـع تغییرات ضریب شکست ناشـی از اثـرات غیرخطـی کِـر و جـذب حامل آزاد و c سرعت نور است.

در توانهای بالای پمپ، تلفات ناشی از جذب دو فوتونی (TPA) و جذب حامل آزاد (FCA) شدت میگیرد. بنابراین، این دو پدیده نیز باید در شبیهسازی در نظر گرفته شوند [۲۴]. پدیدههای رامان و جذب دو فوتونی (TPA) به کمک پذیرفتاری نوری غیرخطی مرتبهٔ سوم مدل میشوند [۲۶–۲۵]. جذب حامل آزاد (FCA) به کمک تغییرات ضریب شکست و ضریب جذب ناشی از حاملهای آزاد مدل میشود [۲۶]. پدیده جذب دو فوتونی سبب ایجاد تغییرات چگالی حامل میشود که خود بر ضریب شکست و ضریب بهره اثر میگذارد. بنابراین، بخشهای قرار میگیرند [۲۶]. اثر SPM توسط بخش حقیقی پذیرفتاری نوری غیرخطی مرتبهٔ سوم مدل میشود. با در نظر گرفتن این اثرات، بردار قطبش الکتریکی برای پمپ و سیگنال مطابق روابط (۴) و (۵) نوشته میشود [۶۲].

$$\mathbf{P}_{\mathbf{S}} = \mathbf{P}(\omega_{S}) = \chi(\omega_{S})\mathbf{E}_{\mathbf{S}} + \varepsilon_{0}\chi_{\mathrm{Im}}^{(3)}(\omega_{S})\mathbf{E}_{\mathbf{P}}\cdot\mathbf{E}_{\mathbf{P}}^{*}\cdot\mathbf{E}_{\mathbf{S}} + \varepsilon_{0}\chi_{\mathrm{Im}}^{(3)}(\omega_{S})\mathbf{E}_{\mathbf{S}}\cdot\mathbf{E}_{\mathbf{S}}^{*}\cdot\mathbf{E}_{\mathbf{S}} + \varepsilon_{0}\chi_{P}^{(f)}(\omega_{S},N)\mathbf{E}_{\mathbf{S}}$$
(*)

$$\mathbf{P}_{\mathbf{P}} = \mathbf{P}(\omega_{P}) = \chi(\omega_{P})\mathbf{E}_{\mathbf{P}} + \varepsilon_{0}\chi_{\mathrm{Im}}^{(3)}(\omega_{P})\mathbf{E}_{\mathbf{S}}.\mathbf{E}_{\mathbf{S}}^{*}.\mathbf{E}_{\mathbf{P}}$$
$$+ \varepsilon_{0}\chi_{\mathrm{Im}}^{(3)}(\omega_{P})\mathbf{E}_{\mathbf{P}}.\mathbf{E}_{\mathbf{P}}^{*}.\mathbf{E}_{\mathbf{P}} + \varepsilon_{0}\chi_{P}^{(f)}(\omega_{P},N)\mathbf{E}_{\mathbf{P}}$$
$$+ \varepsilon_{0}\chi_{\mathrm{Re}}^{(3)}(\omega_{P})\mathbf{E}_{\mathbf{P}}.\mathbf{E}_{\mathbf{P}}^{*}.\mathbf{E}_{\mathbf{P}}$$
(Δ)

در ایت روابط، $\mathbf{E}_{\mathbf{S}}$ میدان الکتریکی سیگنال، $\mathbf{E}_{\mathbf{F}}$ میدان الکتریکی پمپ، N چگالی حامل و $\omega_{\mathbf{S}}$ و $\omega_{\mathbf{F}}$ بهترتیب فرکانس سیگنال و پمپ هستند. χ پذیرفتاری نوری مرتبهٔ اول و $\chi_{\mathrm{Im}}^{(3)}$ و $\chi_{\mathrm{Re}}^{(3)}$ به ترتیب، بخش موهومی و حقیقی پذیرفتاری نوری مرتبهٔ سوم را نشان میدهند. $\chi^{(f)}$ که مدل کنندهٔ اثر FCA است مطابق زیر تعریف میشود [۲۶].

$$\chi_{\nu}^{(f)} = 2n_0 \left(n_{f\nu} + ic \frac{\alpha_{f\nu}}{2\omega_{\nu}} \right) \tag{(5)}$$

$$n_{f\nu}(\omega_{\nu},N) = -\frac{q^2 N}{2\varepsilon_0 n_0 \omega_{\nu}^2} \left(\frac{1}{m_{ce}} + \frac{1}{m_{ch}}\right) \tag{Y}$$

$$\alpha_{fv}(\omega_v, N) = \frac{q^3 N}{\varepsilon_0 c n_0 \omega_v^2} \left(\frac{1}{\mu_e m_{ce}^2} + \frac{1}{\mu_h m_{ch}^2} \right) \tag{A}$$

که در این روابط، v جایگزین S برای سیگنال و P برای پمپ است. n_0 ضریب شکست خطی، n_{fv} تغییرات ضریب شکست ناشی از تغییرات چگالی حامل و α_{fv} تغییرات ضریب جذب ناشی از تغییرات چگالی حامل را نشان میدهند. μ_e ، m_{ch} ، m_{ce} و μ_h به ترتیب جرم مؤثر ¹ الکترون، جرم مؤثر حفره، قابلیت حرکت^۲ الکترون و قابلیت حرکت حفره هستند [۲۶].

تغییرات چگالی حامل توسط روابط (۱۱-۹) بیان میشود.

$$\frac{dN}{dt} = -\frac{N}{\tau} + \frac{\beta_2(\omega_S)I_S^2}{2\hbar\omega_S} + \frac{\beta_2(\omega_P)I_P^2}{2\hbar\omega_P}$$
(9)

$$I_{S} = \frac{\varepsilon_{0} cn}{2} \left| \mathbf{E}_{S} \right|^{2} \qquad I_{P} = \frac{\varepsilon_{0} cn}{2} \left| \mathbf{E}_{P} \right|^{2} \qquad (1 \cdot)$$

$$\beta_2(\omega) = \frac{3\omega\chi_{\rm Im}^{(3)}}{2\varepsilon_0 c^2 n_0^2} \tag{11}$$

کـه در آن، β₂ ضـریب ۲، TPA طـول عمـر حامـل و n₀ ضـریب شکست اولیهٔ موجبر است.

اثر کِر سبب میشود که ضریب شکست خطی ماده بـه تـوان نوری منتشر شده در محیط بستگی خطی داشته باشد. این رابطه به صورت زیر بیان میشود [۲۳]

 $n = n_0 + n_2 I_P \tag{11}$

که، n₂ ضریب کِر نامیده میشود.

با لحاظ کردن اثرات غیرخطی و داشتن معادلات قطبش الکتریکی، میتوان ثابت گذردهی نسبی را در هر نقطه به دست آورد و در معادلات ماکسول جایگزین کرد. سپس معادلات را به روش FDTD و با شرط مرزی PML حل نمود.

۳- بحث و بررسی نتایج شبیهسازی

شکل (۱- الف) یک موجبر کریستال فوتونی هایبرید (ساختار S1) را که می تواند به عنوان تقویت کننده رامان مورد استفاده قرار گیرد، نشان می دهد. ساختار کریستال فوتونی هایبرید شامل موجبر مستقیم معمولی است که توسط میله های سیلیکونی با فرم کریستال فوتونی شش ضلعی^۳ احاطه شده است [۱۴].

3- Hexagonal

¹⁻ Effective Mass

²⁻ Mobility

در مخابرات معمولاً از پالسهای TE، برای ارسال داده استفاده میشود و بر اساس قانون انتخاب قطبش برای پراکندگی رامان واداشته، برای تقویت سیگنال TE، تنها استفاده از پمپ TM امکانپذیر است [۲۷]. بنابراین، پلاریزاسیون پمپ، TM و طول موج آن μμ ۵/۱۵ه انتخاب میشود تا سیگنال (TF، μμ میگنال در تقویت کنندهٔ رامان، طول موج پمپ باید به گونهای انتخاب شود که اختلاف فرکانسی میان پمپ و سیگنال برابر فرکانس نوسانات اتمی در سیلیکون (THz TH) باشد.

موجبر مستقيم كريستال فوتونى هايبريد با نانوحفرههاى داخلى(S2).

پارامترهای هندسی موجبر کریستال فوتونی هایبرید شامل دورهٔ تناوب ساختار پریودیک، شعاع رادها، عرض موجبر مرکزی و فاصلهٔ لبههای موجبر مرکزی تا رادهای ساختار کریستال فوتونی بهگونهای انتخاب می شوند که پمپ با پلاریزاسیون TM و طول موج μ موج μ ۵/۵۸ و سیگنال با پلاریزاسیون TE و طول موج μ موج μ ۵/۵۸ (خار و سیگنال با پلاریزاسیون TE و طول موج μ را افزایش دهد و سرعت گروه را کاهش دهد. این مرحله از طراحی توسط نرمافزار Rsoft انجام گرفته است. از سوی دیگر هرچه طول موجبر بیشتر باشد، با توجه به این *ک*ه برهم کنش بیشتری میان میدان پمپ و مادهٔ سیلیکون اتفاق می افتد، بهرهٔ رامان بزرگتری نیز حاصل می شود.

در این ساختارها a دورهٔ تناوب ساختار کریستال فوتونی برابر ۸۵۵ nm شعاع میلهها برابر ۱۰۳ nm عرض موجبر برابر ۱/۱ μm انتخاب شده است. طول موجبر ۳۵۰ μm ست. مقادیر پارامترهای مورد استفاده در شبیهسازی تقویتکنندههای رامان در جدول (۱) آورده شدهاند.

جدول (۱): مقادیر پارامترهای مورد استفاده در شبیهسازی تقویت کنندههای رامان

مقدار پارامتر	نشانه	پارامتر
۹/۱۱×۱۰ ^{-۳۱} Kg	m_0	جرم الکترون در خلاء
$\lambda/\lambda \Delta f \times 1 \cdot (1) F/m$	ε_0	ثابت گذردهی فضای آزاد
٣/۴	n_0	ضریب شکست خطی سیلیکون
$\cdot$ /Y $ m F imes m_0$	m_{ce}	جرم مؤثر الكترون
• /	m_{ch}	جرم مؤثر حفره
$\cdot/1\Delta$ m ² /(V.s)	μ_e	قابليت حركت الكترون
$\cdot/\cdot $ m ² /(V.s)	μ_h	قابليت حركت حفره
۳ ns	τ	طول عمر حامل در سیلیکون
$\mathfrak{F} \times 1 \cdot \mathbf{W}$ m ² /W	n_2	ضریب کِر
۶×۱۰ ^{-۱۲} m/W	β_2	ضريب TPA
$11/T \times 1 \cdot -14$ m ² /W ²	$\chi_{Im}^{(3)}$	پذیرفتاری نوری رامان

با کاهش بیشتر سرعت گروه و افزایش زمان اندر کنش نور و ماده، می توان اثرات غیرخطی رامان و SPM را شدت بیشتری بخشید و به بهره و عرض باند تقویت رامان بزرگتری دست یافت. برای کاهش بیشتر سرعت گروه چنانچه در شکل (۱- ب) نشان داده شده است، در میانهٔ موجبر و در مسیر عبور پمپ و سیگنال حفرههایی پرشده با مواد اپتوفلوییدیک قرار گرفتهاند. این ساختار را 22 مینامیم.

فاصله بین حفرهها (W_h)، شعاع حفرهها (r_h) و ضریب شکست مواد اپتوفلوییدی (n_f) باید به گونهای انتخاب شوند که پمپ و سیگنال بتوانند با تلفات بسیار کم عبور کنند و بهرهٔ رامان بزرگتری حاصل شود.

برای این که بتوان ضریب شکست گروه را برای پمپ، سیگنال و همچنین ۲ ساختار S1 و S2 به راحتی مقایسه کرد، نمودارهای پاشندگی مربوط به این ساختارها به ترتیب در شکلهای (۲) و (۳) ارائه شدهاند. در جدول (۲) مقادیر ضرایب شکست گروه پمپ و سیگنال این ۲ ساختار آورده شده است.

جدول (۲): مقادیر ضرایب شکست پمپ و سیگنال برای ساختارهای S1 و S2

در این شبیهسازی از پمپ پالسی به فرم سوپر گوسی که با رابطهٔ (۱۳) تعریف می شود، استفاده می کنیم.

(17)

 $U(t) = A \exp\left(-\left(\frac{t-t_p}{W_p}\right)^{2m}\right)$

برای ۲≤m پالس، فرم سوپر گوسی خواهد داشت. در اینجا مقدار ۲=m در نظر گرفته شده است [۱۱]. طول موج پمپ μm ۱/۵۵ μ عرض پالس rps و توان متوسط ۳ ۳/۰ است. سیگنال به شـکل یک پالس گوسین با طول موج ۱/۶۸۶ است.

در خروجی پالس سیگنال که دچار اندکی اعوجاج و پهنشدگی شده، دریافت میشود. چون از روش FDTD برای شبیهسازی استفاده شده است، در هر لحظه از زمان به مقادیر میدانهای الکتریکی و مغناطیسی در تمامی نقاط شبیهسازی دسترسی داریم. بنابراین، با رسیدن پالس سیگنال به خروجی، توان سیگنال را در هر گام زمانی، می توان با استفاده از رابطهٔ (۱۴) محاسبه کرد.

$$P(t) = \operatorname{Re}\left[\int_{0}^{W} \left[E(t) \times H^{*}(t)\right] dw\right]$$
(14)

که در این رابطه، W عرض موجبر است. سپس مقدار بهرهٔ رامان به صورت نسبت بیشینهٔ توان سیگنال در خروجی به بیشینهٔ توان سیگنال در ورودی محاسبه میشود.

شکل (۴) بهرهٔ رامان بر حسب مقادیر مختلف پارامترهای هندسی

در ساختار S2 باید فاصلهٔ بین حفرههای پر شده توسط مواد اپتوفلوییدی (*W_h*)، شعاع حفرهها (*r_h*) و ضریب شکست مواد اپتوفلوییدی (*n_f*) به گونهای انتخاب شوند که ساختار S2 نسبت به ساختار S1 (دارای طول یکسان، و با ورودی پمپ یکسان)، بهرهٔ رامان بزرگتری را در خروجی داشته باشد. طول هر دو ساختار ۳۵۰ µm تخاب شده است. پمپ به صورت پالسهای سوپر گوسی، با عرض sg ۳ و توان متوسط ۳۵/۳ اعمال می شود. در

این شرایط بهرهٔ رامان حاصل از ساختار S1 ، S1 این شرایط بهرهٔ رامان حاصل از ساختار S1 ، ابتدا برای این سه پارامتر، برای طراحی مقادیر (M_h و r_h ، M_h و r_h)، ابتدا برای این سه پارامتر، مقادیر اولیه، به گونهای انتخاب می شوند که بهرهٔ رامان حاصل از ساختار S2 در شرایط یکسان از ساختار S1 بزرگتر باشد. سپس مطابق شکل (۴ – الف) مقدار (r_f) تغییر داده می شود تا بهترین مقدار برای آن انتخاب شود. بهترین مقدار، مقداری است که به ازای آن بهرهٔ رامان خروجی بیشترین مقدار ممکن شود. پس از آن با انتخاب این مقدار (r_f)، در مراحل بعدی، مطابق شکل (۴ – ب) و (۴ – پ) به همین روش مقادیر (M_h و r_h و r_h به ترتیب می شوند. به این ترتیب، مقادیر نهایی M_h و r_h و r_h به تریب حاصل از هر مرحله در کنار شکل مربوطه نوشته شده است.

شکل (۵) منحنیهای طیف عبوری پمپ و سیگنال برای ساختارهایS1 و S2 را نشان میدهد. چنانکه دیده میشود، وجود نانو حفرههای پر شده با مواد اپتوفلوییدی، سبب شده است که در محدودهٔ طول موجهای مورد نظر ما، طیف عبوری کاهش بسیار اندکی داشته باشد اما همانطور که در شکل (۶) دیده میشود کاهش سرعت گروه ناشی از این نانو حفرهها سبب افزایش بهره رامان و عرض باند تقویت رامان میشود.

(ب)

شکل (۵): منحنیهای طیف عبوری (الف) پمپ و (ب) سیگنال برای ساختارهایS1 و S2.

شکل (۶) بهرهٔ رامان بر حسب طول موج سیگنال در ساختارهای S1 و S2 را نشان میدهد. در این شکل توان متوسط پمپ W ۱۳٫۰، عرض پالس پمپ ps و شکل پالس پمپ سوپر گوسی انتخاب شده است. چنانچه دیده میشود، وجود نانو حفرهای اپتوفلوییدی در ساختار S2 باعث افزایش بهره و عرض باند تقویت رامان شده است. بهطوری که در ساختار S1 بهره رامان و عرض باند تقویت رامان به ترتیب dB ۲۵۹/۹ و nm ۱/۵۶ افزایش مقادیر در ساختار S2 به ترتیب به dB ۸۵۹ و nm ۱/۵۶ افزایش

استفاده از نانو حفرههای پر شده با مواد اپتوفلوییدی سبب افزایش عرض باند رامان شده است، اما برای بهبود عملکرد تقویت کننده رامان نیاز است که عرض باند تقویت رامان باز هم بزرگتر شود. برای رسیدن به این منظور از تزریق همزمان چند طول موج پمپ استفاده می کنیم. اگر چند پمپ با طول موجهای متفاوت، همزمان مورد استفاده قرار گیرد، چند ناحیهٔ تقویت رامان خواهیم داشت. با انتخاب مناسب طول موج و توان پمپهای تزریقی به تقویت کنندهٔ رامان، می توان ناحیهٔ تقویت همواری داشت که عرض باند تقویت آن به میزان قابل توجهی بزرگ است.

شکل (۶): بهرهٔ رامان بر حسب طول موج سیگنال در ساختارهای S1 و 22. متوسط پمپ W ۳/۰، عرض پالس پمپ ۳ ps و شکل پالس پمپ سوپر گوسی انتخاب شده است.در ساختار S1 بهره رامان و عرض باند تقویت رامان به ترتیب Bd ۷/۵۷۴ و mr ۱/۳۳ است. این مقادیر در ساختار 22 به ترتیب به dB ۸/۵۹ و ۶۵/۱ افزایش یافته است.

شکل (۷)، بهرهٔ رامان بر حسب طول موج سیگنال را در ساختار 22 نشان میدهد. عرض پالس پمپهای تزریقی ۳ و شکل پالس پمپها سوپر گوسی انتخاب شده است. طول موج پمپها پالس پمپها سوپر گوسی انتخاب شده است. طول موج پمپها ۱/۵۵۰۷μm ۱/۵۵۰۷ و ۱/۵۴۹۳ و توان آنها بهترتیب ۳ ۱/۲، ۳۸/۸۷ و ۲/۱۷ است. توان طول موج سام ۱/۵۵۰ ۳۷٪ دو طول موج دیگر است. طول موج پمپها طوری انتخاب شدهاند

که نواحی تقویت رامان حاصل همپوشانی مناسبی داشته باشند و نیز تا حد امکان از هم دور باشـند تـا عـرض بانـد ناحیـهٔ تقویـت حاصل بهاندازهٔ کافی بزرگ باشد. انتخاب مقادیر تـوان پمـپ نیـز به گونه ای است که ناحیهٔ تقویت رامان حاصل هموار باشد. ناحیـهٔ تقویت رامان در این شکل نسبتاً هموار است کـه بیشـینهٔ بهـرهٔ رامان آن ۵/۷۲ mm.

طول موج پمپها سام ۱/۵۵۰۷ μ۳ ۵/۱ و μ۳ ۱/۵۴۹۳ و توان آنها بهترتیب ۱/۲ W ۸/۸ و ۲/۱ است. عرض پالس پمپهای تزریقی۳ ps و شکل پالس پمپها سوپر گوسی است. بیشینهٔ بهرهٔ رامان Δ/۷۲ nm و عرض باند تقویت ۵/۷۲ است.

۴- نتیجه گیری

در این مقاله، ابتدا سرعت گروه را در یک موجبر مستقیم کریستال فوتونی هایبرید به کمک ایجاد نانو حفره های پرشده با مواد اپتوفلوییدی کاهش دادیم. مقادیر پارامترهای هندسی مربوط به نانو حفرهها (*M_h* و *n_f* و *n_f*) را به گونهای تغییر دادیم که کاهش سرعت گروه پمپ و سیگنال، بهرهٔ رامان و عرض باند تقویت بزرگتری را به دست دهد. به این ترتیب با افزایش زمان اندرکنش نور و ماده، اثرات غیرخطی رامان و نیز SPM قویتر شده و بهرهٔ رامان از BP ۷/۵۷۴ به Bb ۸/۵۹ و عرض باند تقویت رامان از mm ۲/۵۳۳ به سا

برای افزایش بیشتر عرض باند تقویت رامان از تزریق همزمان سه طول موج مختلف پمپ استفاده کردیم. با تزریق همزمان ۳ طول موج پمپ ۱/۵۵۰۷μm ۱/۵۵ و μm ۱/۵۴۹۳ با توانهای به ترتیب ۱/۲۵ W ۸/۸ و ۱/۲ بهره رامان ط ۱۰/۰۶ و عرض باند تقویت ۵/۷۲ nm ماصل شد.

- [14] A. Seyedfaraji and V. Ahmadi, "Enhanced Raman amplification by hybrid photonic crystals," ICTON, pp. 1-4, 2010.
- [15] H. Yi-Hua, S. Iwamoto, and Y. Arakawa, "Design of slow-light grating waveguides for silicon Raman amplifier," CLEO-PR, pp. 1-2, 2013.
- [16] M. Krause, H. Renner, and E. Brinkmeyer, "Silicon Raman amplifiers with ring-resonator-enhanced pump power," IEEE J. Sel. Top. Quant., vol. 16, pp. 216-225, 2010.
- [17] I. D. Rukhlenko, C. Dissanayake, M. Premaratne, and G. P.Agrawal, "Optimization of raman amplification in silicon waveguide with finite facet reflectivities," IEEE J. Sel. Top. Quant., vol. 16, pp. 226-233, 2010.
- [18] J. F. McMillan, X. Yang, N. C. Panoiu, R. M. Osgood, and C. W. Wong, "Enhanced stimulated raman scattering in slow-light photonic crystal waveguides," Optics Letters, vol. 31, pp. 1235-1237, 2006.
- [19] D. R. Solli, P. Koonath, and B. Jalali, "Broadband Raman amplification in silicon," Appl. Phys. Lett., vol. 93, pp. 191105-1–191105-3, 2008.
- [20] S. Bakhshi, M. K. Moravvej-Farshi, and M. Ebnali-Heidari, "Proposal for enhancing the transmission efficiency of photonic crystal 60° waveguide bends by means of optofluidicinfiltration," Appl. Opt., vol. 50, pp. 4048-4053, 2011.
- [21] S. Bakhshi, M. K. Moravvej-Farshi, and M. Ebnali-Heidari, "Design of an ultracompact low-power all-optical modulator by means of dispersion engineered slow light regime in a photonic crystal Mach-Zehnder interferometer," Appl. Opt., vol. 51, pp. 2687–2692, 2012.
- [22] A. Seyedfaraji and V. Ahmadi, "New design of ring-based raman amplifier using optofluidic materials," Optical Engineering, vol. 52, pp. 097103-1-097103-6, 2013.
- [23] R. Dekker, N. Usechak, M. Först, and A. Driessen, "Ultrafast nonlinear all-optical processes in silicon-on-insulator waveguides," J. Phys. D: Appl. Phys., vol. 40, pp. R249-R271, 2007.
- [24] S. Keyvaninia, E. D. Ahmadi, F. Farman, R. Taghiabadi, and A. Bahrampour, "Gain variation of Raman amplifier in silicon micro-ring coupled resonator optical waveguides," Proc. SPIE, vol. 6998, pp. 699818-1-699818-8, 2008.
- [25] T. J. A. Kippenberg, "Nonlinear Optics in Ultra-high-Q Whispering-Gallery," Optical Microcavities, Ph.D thesis, California Institute of Technology, 2004.
- [26] Q. Lin, O. J. Painter, and G. P. Agrawal, "Nonlinear optical phenomena in silicon waveguides: modeling and applications," Optics Express, vol. 15, pp. 16604-16644, 2007.
- [27] J. K. Doylend, O. Cohen, M. R. Lee, O. Raday, S. Xu, V. Sih, H. Rong, and M. Paniccia, "Tunable ring resonators for silicon Raman laser and amplifier applications," Proc. SPIE, vol. 6896, pp. 68960Q-1-68960Q-9, 2008.

- H. Rong, S. Xu, Y. H. Kuo, V. Sih, O. Cohen, O. Raday, and M. Paniccia, "Monolithic integrated ring resonator Raman silicon laser and amplifier," Proc. SPIE, vol. 6485, pp. 1-8, 2007.
- [2] B. Jalali, V. Raghunathan, and R. Shori, "Prospects of silicon Mid-IR raman lasers," IEEE Journal of selected topics in quantum electronics, vol. 12, pp. 1618-1627, 2006.
- [3] C. Monat, B. Corcoran, D. Pudo, M. Ebnali-Heidari, C. Grillet, M. D. Pelusi, D. J. Moss, B. J. Eggleton, T. P. White, L. O'Faolainand, and T. F. Krauss, "Slow light enhanced nonlinear optics in silicon photonic crystal waveguides," IEEE J. Sel. Top. Quantum Electron., vol. 16, pp. 344–356, 2010.
- [4] B. Corcoran, C. Monat, M. D. Pelusi, C. Grillet, T. P. White, L.O'Faolain, T. F.Krauss, B. J.Eggleton and D. J. Moss, "Optical signal processing on a silicon chip at 640Gb/s using slow-light," Opt. Express, vol. 18, pp. 7770–7781, 2010.
- [5] R. Claps, V. Raghunathan, D. Dimitropoulos, and B. Jalali, "Influence of nonlinear absorption on Raman amplification in silicon waveguides," Optics Express, vol. 12, pp. 2774-2780, 2004.
- [6] A. Liu, H. Rong, and M. Paniccia, "Net optical gain in a low loss silicon-on-insulator waveguide by stimulated Raman scattering," Optics Express, vol. 12, pp. 4261-4268, 2004.
- [7] I. D. Rukhlenko and M. Premaratne, "Spectral compression and group delay of optical pulses in silicon Raman amplifiers," Opt. Lett., vol. 35, pp. 3138-3140, 2010.
- [8] F. Kroeger, A. Ryasnyanskiy, A. Baron, N. Dubreuil, P. Delaye, R. Frey, G. Roosen, and D. Peyrade, "Saturation of the Raman amplification by self-phase modulation in silicon nanowaveguides," Applied Physics Letter, vol. 96, pp. 241102-1-241102-3, 2010.
- [9] R. Claps, V. Raghunathan, O. Boyraz, P. Koonath, D. Dimitropoulos, and B. Jalali, "Raman amplification and lasing in SiGewaveguides," Optics Express, vol. 13, pp. 2459-2466, 2005.
- [10] A. Seidfaraji and V. Ahmadi, "Enhanced Raman amplification by photonic crystal based waveguide structure," ICTON, pp. 1-4, 2012.
- [11] A. Seyedfaraji and V. Ahmadi, "Improvement of Raman amplifier bandwidth by means of slow light in photonic crystal based waveguide structure," Opt Quant Electron, vol. 45, pp. 1237–1248, 2013.
- [12] Y. H. Hsiao, S. Iwamoto, and Y. Arakawa, "Design of Silicon Photonic Crystal Waveguides for High Gain Raman Amplification Using Two Symmetric Transvers-Electric-Like Slow-Light Modes," Japanese Journal of Applied Physics, vol. 52, 2013.
- [13] Y. H. Hsiao, S. Iwamoto, and Y. Arakawa, "Spontaneous and stimulated Raman scattering in silica-cladded silicon photonic crystal waveguides," Japanese Journal of Applied Physics, vol. 54, 2015.

۵- مراجع

Journal of Applied Electromagnetics

Vol. 4, No. 3, 2016 (Serial No. 12)

Enhanced Raman Amplification in Hybrid Photonic Crystal Based Waveguide Structure by Using Optofluidic Materials

A. Seyed Faraji^{*}, V. Ahmadi

Alzahra University

(Received: 14/08/2017, Accepted: 07/05/2018)

Abstract

In this paper, we propose a hybrid photonic crystal Raman amplifier structure which in this structure using engineered nanoholes filled with optofluidic material in the signal and pump paths, we reduce pump and signal group velocity to improve the structure and achieve larger Raman gain and bandwidth. Geometrical parameters are changed to obtain enhanced Raman amplification with a greater gain and broader bandwidth. The Maxwell equations are solved using finite difference time domain method considering two photon absorption, free carrier absorption, kerr effect and self phase modulation (SPM) effects. Finally, by injecting 3 pumps with appropriate wavelength and power into the Raman amplifier structure with amplification length of 350 µm, we increased the Raman gain to 10.06 dB and Raman bandwidth to 5.72 nm.

Keywords: Hybrid Photonic Crystal, Optofluidic Material, Raman Amplifier, Maxwell Equations